

Uchwała Nr 4200.I.72.2025

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 10 kwietnia 2025 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Bojszowy sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) – I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący Tadeusz Stawowczyk

Członkowie Krystyna Zawiaślak
Bernadeta Dziedziak

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o przedłożonym przez **Wójta Gminy Bojszowy** sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok – **z zastrzeżeniami** zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Wójt Gminy Bojszowy przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2024 rok, działając na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1530 z późn. zm.). Sprawozdanie zostało przedstawione z zachowaniem ustawowego terminu.

I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy przedłożonego sprawozdania i stwierdził, co następuje:

1. Budżet Gminy Bojszowy na rok 2024 został uchwalony przez Radę Gminy Bojszowy uchwałą Nr LXVIII/455/2023 z dnia 18 grudnia 2023 r. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu

za 2024 rok nie występują rozbieżności w stosunku do danych zawartych w sprawozdaniach złożonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 454 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652).

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok jest kompletne, gdyż zawiera dane i informacje wymagane zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. w szczególności:

a) wykonane dochody i wydatki, w szczególowości określonej jak w uchwale budżetowej, które wynosiły:

- dochody 61.455.365,45 zł, tj. 99,9 % planu,

- wydatki 61.587.444,36 zł, tj. 97,3 % planu.

Wykonanie budżetu zamknęło się deficytem budżetowym w wysokości -132.078,91 zł, przy planowanym deficycie budżetowym w kwocie -1.784.006,83 zł.

Skład Orzekający stwierdził jednak, że pomimo wprowadzania szeregu zmian w budżecie w ciągu roku, gmina nie podjęła zmiany w zakresie zaktualizowania planowanego wyniku budżetu w 2024 roku i wskazania przewidzianych prawem źródeł jego finansowania. Z przedłożonych materiałów wynika, że wykonane w 2024 roku dochody oraz przychody gminy były niższe o 1.309.381,08 zł od sumy wydatków i rozchodów budżetu. Ze sprawozdania Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych na koniec 2024 roku wynika również, że organ wykonawczy dla zrównoważenia budżetu wykorzystał środki pochodzące z dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) na 2025 rok. W przedłożonym do zaopiniowania sprawozdaniu z wykonania budżetu (str. 39) wyjaśniono, że *„W związku z niezrealizowaniem planu nabycia przychodów w drodze sprzedaży papierów wartościowych w postaci obligacji w 2024 roku, bilans dochodów i przychodów wyniósł minus 1.309.381,08 zł. Wykonany deficyt za 2024 rok został pokryty środkami pieniężnymi otrzymanymi z tyt. PIT na 2025 rok, którego I rata wyniosła 2.810.235,00 zł”*.

Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia do takiego sposobu postępowania i wskazuje, że źródła pokrycia deficytu powinny respektować ustawową zasadę roczności i zasadę ogólnej równowagi budżetowej. Z treści art. 211 ust. 1 i 2 w związku z art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych wynika, że postanowienia zawarte w uchwale budżetowej mogą się odnosić wyłącznie do okresu budżetowego, na który została uchwalona. Zaliczka przekazana w grudniu 2024 roku na styczeń następnego roku stanowi dochód 2025 roku nie zaś roku 2024.

W ocenie Składu Orzekającego sfinansowanie wyższego deficytu od zaplanowanego w uchwale budżetowej, spowodowane zaniechaniem realizacji zaplanowanych przychodów, nastąpiło ze źródła niezgodnego z prawem, a mianowicie z dochodów lat przyszłych – tj. ze środków otrzymanych z PIT na styczeń 2025 r. Jest to nielegalne źródło finansowania deficytu, gdyż nie zostało wymienione w katalogu zgodnych z prawem źródeł, mieszczącym się w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Działanie takie jest także złamaniem zasady równowagi budżetowej, która stanowi, że środki publiczne przeznacza się na wydatki publiczne i rozchody publiczne. Wydatki i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego muszą zatem znaleźć pokrycie w jego dochodach i przychodach.

Skład Orzekający zwrócił również uwagę na niski poziom realizacji planowanych dochodów ze sprzedaży majątku, które zaplanowano w kwocie 368.380,03 zł, zaś wykonanie wyniosło 22.153,32 zł, co stanowi zaledwie 6 % założonego planu. W informacji opisowej brak odniesienia się do tego faktu.

Został spełniony wymóg wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5- 8 tej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o wskazane przychody jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym. W przypadku zaś równoważenia wydatków bieżących środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, ocena spełnienia zasady za rok poprzedzający rok budżetowy następuje po wyeliminowaniu kwot związanych z tymi środkami. Rok 2024 zakończono nadwyżką operacyjną w kwocie 1.687.137,65 zł;

b) zawarto zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /tj. środków unijnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi/, dokonane w trakcie roku budżetowego;

c) przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich;

3. Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.) w przedłożonym sprawozdaniu ujęto informację o dochodach z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz informację o wydatkach poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

4. W przedłożonym sprawozdaniu zostały zawarte również inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2024 roku pod względem finansowym i rzeczowym, w tym ujęto dochody i wydatki jednostek, o których mowa w art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o

finansach publicznych, gromadzących środki na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczających je na finansowanie wydatków.

5. Ze sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – wynika, że stan zobowiązań gminy na koniec 2024 roku wynosił 2.541.112,72 zł, co stanowiło 4,1 % wykonanych dochodów.

6. Na koniec 2024 roku zachowana została obligatoryjna relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, która po uwzględnieniu wyników wykonania budżetu za 2024 roku uległa poprawie.

7. Przedłożona ze sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu za 2024 rok, informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego - zawiera wymagane informacje i dane określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach postanowił wydać opinię pozytywną o tym dokumencie, jednakże z zastrzeżeniami dotyczącymi braku zrównoważenia budżetu i orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk